

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/33/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1123013094
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Veselovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1123013094.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Veselovskej a členov senátu JUDr. Márie Šimkovej a JUDr. Jána Evina, v trestnej veci obžalovaného D. T. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Mestského súdu Bratislava I sp.zn. 37T/35/2023 zo dňa 24.01.2024, na verejnom zasadnutí konanom dňa 09.04.2024 jednomyseľne takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku sa prvostupňový rozsudok zrušuje vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovanému

D. T., nar. XX.XX.XXXX v U., trvale bytom Y. 1, U.,

ukladá

podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. c), písm. f), písm. j), písm. k), písm. l), § 39 ods. 1 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona sa výkon trestu podmienene odkladá s probačným dohľadom na skúšobnú dobu v trvaní 5 (päť) rokov.

Podľa § 51 ods. 3 písm. e), ods. 4 písm. j), písm. k) Trestného zákona sa obžalovanému ukladá
- zákaz účasti na hazardných hrách, hrania na hracích automatov a uzatvárania stávk
- povinnosť podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo sa zúčastniť na psychologickom poradenstve
- povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie.

odôvodnenie:

Rozsudkom Mestského súdu Bratislava I sp.zn. 37T/35/2023 zo dňa 24.01.2024 bol obžalovaný D. T. uznaný vinným zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- v čase okolo 10.10 hod. dňa 26.07.2023 v U. na ul. R. záhradami č. XX cez otvorené vchodové dvere vstúpil do prevádzky spoločnosti PreRelax masáže s.r.o., kde pristúpil k pultu recepcie za ktorým bola poškodená zamestnankyňa prevádzky Y. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., ul. I. 2, ktorej povedal „daj mi peniaze“, pričom v ruke držal nôž s čiernou plastovou rukoväťou a s vrúbkovanou čepeľou o

dĺžke približne 15 cm smerujúcou k poškodenej, načo mu poškodená povedala, že v kase nemá veľa peňazí, následne páchatel' pristúpil bližšie k poškodenej až za pult, kde stála poškodená a nahnevane jej povedal, že mu má dať okamžite všetky peniaze a v ruke mal stále nôž, načo poškodená pod hrozbou násilia zobrala z poličky za ňou kasu, otvorila ju a dala páchatel'ovi všetky bankovky z kasy, spolu 135€, a to do pravej ruky páchatel'a, pričom ten v druhej ruke stále držal nôž s čepeľou smerujúcou k poškodenej, následne zobral peniaze a z miesta odišiel, čím spôsobil poškodenej spoločnosti PreRelax masáže s.r.o., so sídlom Vančurova 19, Bratislava, Z.: XX XXX XXX, škodu vo výške 135€.

Za to mu bol podľa § 188 ods. 2, § 36 písm. f), písm. j), písm. k), písm. l), § 38 ods. 3, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov, pre výkon ktorého súdu prvého stupňa podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd uložil obžalovanému trest prepadnutia veci - čiernej kukly a noža s čiernou plastovou rukoväťou a s vrúbkovanou čepeľou o dĺžke približne 15 cm, ktorej vlastníkom sa podľa § 60 ods. 6 Trestného zákona stáva štát. Podľa § 73 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bolo obžalovanému uložené ochranné odvykacie liečenie ústavnou formou zamerané na závislosť od hazardných hier.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný v zákonnej lehote dňa 05.02.2024 odvolanie smerujúce proti výroku o treste, ktoré odôvodnil prostredníctvom obhajcu podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 21.02.2024. Obhajoba zdôrazňuje, že obžalovaný D. T. sa od samého počiatku trestného konania ku skutku priznával, svoju vinu uznal, spáchanie skutku úprimne oľutoval, a od samého začiatku napomáhal orgánom činným v trestnom konaní. Na hlavnom pojednávaní vyhlásil ihneď vinu. Z jeho strany sa jednalo o prvý prešľap v živote proti zákonu, bol to skrat spôsobený tlakom od ľudí, ktorým dlhoval peniaze. Súd pri ukladaní trestu prihliadol na 4 poľahčujúce okolnosti a absenciu prirážajúcich okolností. Súd pri ukladaní výšky trestu vymeral obžalovanému trest odňatia slobody vo výške 4 roky a 8 mesiacov, a to za použitia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona. Obhajoba je toho názoru že obžalovaný celé trestné konanie svojím prístupom, priznaním svojej viny, priznaním sa ku skutku, úprimným oľutovaním a napomáhaním orgánom činným v trestnom konaní celé trestné konanie zrýchlil, zhospodárnil a zefektívnil. Súd prvého stupňa mohol a mal použiť § 39 ods. 1 Trestného zákona a ísť pod hranicu trestnej sadzby odňatia slobody 4 roky a 8 mesiacov, nakoľko sa jedná o mladého človeka, ktorý sa predtým nikdy neprevinil proti zákonu, jeho konanie bolo spôsobené nátlakom zo strany ľudí, ktorým dlhoval peniaze, čo potvrdila aj súdna znalkyňa vo svojom doplnení znaleckého posudku a vzhľadom na okolnosti prípadu a vzhľadom na pomery obžalovaného je použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom je pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, a teda mal uložiť obžalovanému D. T. trest odňatia slobody vo výške 3 roky so skúšobnou dobou 5 rokov, teda trest podmienený s dohľadom probačného a mediáčného úradníka. Zároveň mal súd obžalovanému uložiť povinnosť podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, tzv. náramok a uloženie primeraných povinností alebo obmedzení.

Obžalovaný sa hneď po spáchaní skutku v prvý týždeň listom z ÚVV Bratislava ospravedlnil Y. X., zamestnankyni, ktorá bola akurát v práci pri jeho spáchaní skutku a jeho absolútnom skrate. Y. X. obžalovanému listom doručeným do ÚVV Bratislava dňa 03.10.2023 odpísala a prijala jeho ospravedlnenie. Obžalovaný tiež nahradil aj spôsobenú škodu. Jeho kritickým postojom k sebe samému počas celého trestného konania, týmto orgány činné v trestnom konaní ako aj súd nemuseli vykonávať zdĺhavé a náročné dokazovanie. Jeho konanie bolo ojedinelým vybočením z jeho bežného života, doposiaľ nebol nikdy súdne trestaný, nikdy nemal problémy so zákonom a ani so svojím okolím. Tento jeho skrat bol spôsobený tým, že mal strach o svoje zdravie a svoj život, mal strach o zdravie a život svojich blízkych, a to svojej priateľky a jej dcér a svojho brata. Toto všetko vyplynulo z toho, že si požičal peniaze na gambling od nesprávnych ľudí. Následne keď tieto peniaze nemal z čoho vrátiť, sa mu títo ľudia začali vyhrážať, že ublížia jemu a jeho blízkym. Bol tak zúfalý a stratený, že spáchal absolútne nezmyselný skutok, ktorý neplánoval, a ktorý vznikol zo stresu a beznádeje. Nemal v úmysle nikomu ublížiť, nikdy nikomu neublížil a ani sám si neuvedomil, čo vlastne robí a aké to môže mať následky. Obhajoba priložila list od Y. X..

Aj zo znaleckého posudku MUDr. Klaudie Stanislavovej, znalkyne z oboru psychiatrie vyplýva, že: „Obvinený je gambler, kvôli tomu si požičiaval peniaze od ľudí, ktorí sa mu následne vyhrážali, že mu ublížia, ak peniaze nevráti. Trestný čin mohol spáchať zo strachu pred ľuďmi, ktorým dlhoval peniaze a je pravdepodobné, že bol spáchaný pod vplyvom hrozby a nátlaku.“ Z uvedeného je teda zrejmé, že

obžalovaný D. T. pod vplyvom hrozby a nátlaku, že ľudia, ktorým dlhoval peniaze a nemal im ich z čoho vrátiť, ublížia jemu alebo jeho blízkym. Obžalovaný si to sám dobre uvedomuje, že takto konať nemal, že keď sa mu niekto vyhrážal, že ublíži jemu alebo jeho blízkym, mal to oznámiť na polícii, no žiaľ už je neskoro. Keby mohol vrátiť čas, tak určite by kontaktoval políciu, oznámil mená ľudí, ktorí sa jemu a jeho blízkym vyhrážajú tým, že jemu a jeho blízkym ublížia.

Obhajoba je toho názoru, že uloženie nepodmienečného trestu obžalovanému len uškodí a nebude viesť k jeho náprave tak efektívne ako uloženie podmieneného trestu. Pobyť 7 mesiacov vo väzbe je pre obžalovaného dostatočným ponaučením a sám si uvedomuje, čo za strašnú hlúposť urobil. Obžalovaný nebol nikdy trestne stíhaný, a ani odsúdený. Jeho register trestov je čistý. Slovenské trestné právo je považované, čo sa týka trestných sadziieb zajedno z najprísnejších v Európskej únii. Samotná Európska únia na túto skutočnosť poukazuje a tlačí Slovenskú republiku, aby zosúladiť trestné sadzby v Trestnom zákone tak, aby neboli neprímerane prísne a zohľadňovali princípy restoratívnej justície a omnoho častejšie použitie alternatívnych trestov. V zmysle princíпов restoratívnej justície úspech trestnej politiky nezávisí od toho, ako tvrdá a represívna dokáže byť, ale od toho, či zvládne páchatel'a prevychovať a ako ho včleniť do spoločnosti. Tento známy fakt si musíme neustále pripomínať a hľadať stále nové a účinnejšie postupy, ako tento cieľ restoratívnej justície dosahovať.

Obžalovaný ako tzv. prvotrestanec by mal dostať šancu v podobe uloženia podmieneného trestu, čo bude na jeho prevýchovu pôsobiť omnoho efektívnejšie, a lepšie sa zaradí do spoločnosti, ako by mal byť odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody a dennodenne sa stretávať s inými niekoľkonásobne odsúdenými osobami vo výkone trestu odňatia slobody, ktorí budú mať podľa názoru obhajoby práve opačný vplyv na obžalovaného. K dôvodom odvolania obhajoba priložila aj záruku dôveryhodnej osoby - partnerky obžalovaného J. J. zo dňa 19.02.2024 a písomný sľub obžalovaného.

Na základe uvedeného obhajoba navrhla, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a uložil obžalovanému podmienený trest odňatia slobody.

Zo záruky dôveryhodnej osoby J. J., družky obžalovaného, vyplýva, že táto bude naňho vplývať, aby si plnil povinnosti vyplývajúce z probačného dohľadu. Partnerkou obžalovaného je už 4 roky, z toho posledný rok žili v spoločnej domácnosti aj s jej dvoma dcérami. Nemal tušenie, že obžalovaný je závislý na hrách, a ani o tom, že si požičiaval peniaze, Keby o tom vedela, určite by s ním o tom hovorila a požiadala ho, aby to už nerobil. Vie, že spáchanie trestného činu obžalovaným bol skrat, ona to veľmi ľutuje. Obžalovaný je milý, slušný, nápomocný. Nebol agresívny, nemal výkyvy správania, pracoval. Zaručuje sa, že obžalovaný sa už ničoho podobného nedopustí a bude naňho vplývať, aby sa gamblingu vyhýbal.

Z listu od Y. X. vyplýva, že obžalovaný sa jej listom ospravedlnil. Je jej ľúto, že si obžalovaný zbytočne spravil zle, ale možno mu práve toto pomôže začať odznova. Nepraje obžalovanému nič zlé a nehnevá sa naňho. Dúfa, že ho toto všetko posilní a stane sa z neho lepší človek.

Prokurátor ani poškodení nevyužili svoje právo vyjadriť sa k odvolaniu, ktoré im bolo v súlade s § 314 Trestného poriadku doručené.

Odvolací súd nezistil žiadne také vady napadnutého rozsudku alebo predchádzajúceho konania, ktoré by odôvodňovali zrušenie rozsudku na neverejnom zasadnutí, a preto nariadil verejné zasadnutie.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu sa obhajca pridŕžoval písomného odvolania a zdôraznil, že obžalovaný je prvotrestaný a spáchal trestný čin pod tlakom okolností, preto nápravu možno lepšie dosiahnuť podmieneným trestom odňatia slobody.

Zástupca krajskej prokuratúry navrhol odvolanie zamietnuť ako nedôvodné, rozsudok považoval za zákonný.

Obžalovaný pred odvolacím súdom predniesol rozsiahly konečný návrh, ktorý v písomnej forme založil do spisu, a z ktorého vyplynulo, že trestný čin hlboko ľutuje, nahradil škodu, ospravedlnil sa poškodenej. Vysvetlil, že sa bál o život a zdravie svojich blízkych, keď nedokázal vrátiť peniaze požičané od podozrivých osôb, ktoré sa mu vyhrážali psychickou aj fyzickou ujmou. Bolo to preňho ťažké obdobie,

otec v nemocnici bojoval o život, každý deň ho aj s bratom navštevoval. Mal strach aj o svojho brata a otca, o ktorého prišiel počas väzby, a ani nevie, kde je pochovaný. Chce sa vrátiť k svojej partnerke, ktorej svojim odchodom tiež veľmi ublížil, ona má tiež veľmi vážne zdravotné problémy, nechcel by o ňu prísť tak, ako prišiel o otca. Po prepustení sa zamestná a bude sa liečiť, a tiež dodržiavať všetky súdom uložené obmedzenia.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniu vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku odvolací súd napadnutý rozsudok zruší, ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona, a ak je uložený trest neprimeraný.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, veta prvá, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací primárne uvádza, že odvolanie podané obžalovaným je prípustné, bolo podané v zákonnej lehote a spĺňa všetky zákonné náležitosti, preto odvolací súd konštatuje absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Trestného poriadku. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Odvolací súd z predloženého spisového materiálu zistil, že prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava IV podal dňa 30.11.2023 obžalobu na D. T. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v úvodnej časti tohto rozsudku.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 24.01.2024 obžalovaný učinil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný, a následne kladne odpovedal na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Trestného poriadku. Súd prvého stupňa podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obžalovaného prijal s tým, že dokazovanie v rozsahu priznania nevykonával. Vykonával len dokazovanie vo vzťahu k výroku o treste.

Súd prvého stupňa na základe vyhlásenia o vine uznal obžalovaného vinným zo spáchania žalovaného trestného činu na skutkovom základe uvedenom v obžalobe. K uznaniu viny na skutkovom a právnom základe podľa obžaloby došlo po vyhlásení a postupe podľa § 257 Trestného poriadku, preto výrok o vine nemohol byť predmetom revízie odvolacím súdom, a táto časť rozsudku nemohla byť a ani nebola odvolaním napadnutá.

Z listinných dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní vyplýva, že obžalovaný nebol doposiaľ súdne trestaný, dopustil sa drobných priestupkov proti majetku. Pracoval na dohodu o brigádnickej práci, predtým bol riadne zamestnaný. Poškodenej spoločnosti Pre relax nahradil spôsobenú škodu.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnúť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností.

Podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Podľa § 39 ods. 2 písm. d) Trestného zákona súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatel'a v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu.

Podľa § 39 ods. 4 Trestného zákona v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a v prípade trestných činov uvedených v odseku 3 písm. a) trest odňatia slobody nie kratší ako dvadsať rokov.

Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa nie celkom správne určil poľahčujúce okolnosti. Predovšetkým sa nezaoberal príčinami, ktoré viedli k situácii, že obžalovaný nevidel iné východisko, než spáchanie trestného činu. Tieto sú zistiteľné zo znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria, v ktorom znalkyňa diagnostikovala obžalovanému syndróm patologického hráčstva ťažkého stupňa, a to na základe prítomnosti 9 z 10 určených kritérií. Znalkyňa konštatovala, že patologická závislosť formovala životnú líniu obžalovaného, ktorá vyústila do hlbokého sociálneho debaklu. Odvolací súd konštatuje, že patologické hráčstvo je diagnóza uznaná Svetovou zdravotníckou organizáciou v rámci 10. revízie systému medzinárodnej klasifikácie chorôb (MKCH-10), ktorá je používaná aj na území Slovenskej republiky na podklade zákona 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti. Z informácií o obžalovanom, ktoré vyplývajú zo spisu, že nebol súdne trestaný, viedol rodinný a pracovný život, udržiaval zdravé rodinné vzťahy, ako aj z okolností skutku rezultuje, že niet pochybností o tom, že táto diagnóza bola mimoriadne významným faktorom podieľajúcim sa na tom, že obžalovaný sa dostal do životnej situácie, kedy sa rozhodol spáchať závažný trestný čin za účelom získania finančných prostriedkov. Uvedené zodpovedá poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. c) Trestného zákona, v zmysle ktorého je poľahčujúcou okolnosťou, ak páchatel' spáchal trestný čin v spojitosti s negatívnymi dôsledkami svojej choroby. Súd prvého stupňa bez dôkazného podkladu priznal obžalovanému poľahčujúcu okolnosť spáchania trestného činu pod vplyvom hrozby alebo nátlaku v zmysle § 36 písm. f) Trestného zákona, a tiež nesprávne priznal obžalovanému poľahčujúcu okolnosť riadneho života podľa § 36 písm. j) Trestného zákona. Obžalovaný spáchal od roku 2019 niekoľko priestupkov proti majetku, čo síce v zmysle znaleckého posudku súvisí s určenou diagnózou, ktorá progredovala, ale súčasne platí, že osobu, ktorá sa nikdy úmyselne nedostala do rozporu so zákonom a vedie príkladný život, nemožno postaviť na roveň osobe, ktorá opakovane pácha majetkové priestupky. Vzhľadom na absenciu odvolania podaného v neprospech obžalovaného odvolací súd v zmysle § 322 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý obsahuje zákaz reformationis in peius - zmeny k horšiemu, nemohol toto pochybenie korigovať, ale prevzal do svojho rozhodnutia obe uvedené poľahčujúce okolnosti. Správne ustálil súd prvého stupňa poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. k) Trestného zákona spočívajúcu v náhrade škody spôsobenej trestným činom, a tiež poľahčujúcu okolnosť priznania a ľútosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona.

Priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. c) Trestného zákona, a tiež nesplnenie zákonných podmienok pre uloženie trestu prepadnutia veci boli dôvodom, pre ktorý odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok pre jeho rozpor so zákonom podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, a sám vo veci rozhodol rozsudkom na podklade dostatočne a zákonne vykonaného dokazovania pred súdom prvého stupňa.

Nad rámec uvedených zákonných pochybení odvolací súd považoval uložený trest odňatia slobody za neprímerane prísny v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Trestného zákona a súčasne zistil u obžalovaného dôvody a zákonné podmienky pre mimoriadne zníženie trestu pod spodnú hranicu trestnej sadzby podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona.

Citované ustanovenie zákona vyžaduje pre uloženie trestu pod spodnou hranicou trestnej sadzby existenciu výnimočných okolností prípadu, ktoré sa posudzujú z hľadiska pomerov páchatela a skutkových okolností. Okolnosťami prípadu sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatela. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno odôvodniť aj okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takýchto trestných činov, a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Okolnosťami prípadu však môžu byť aj také okolnosti, ktoré nie sú nevyhnutnou súčasťou príslušnej skutkovej podstaty, pokiaľ sa v danej kvalite a kvantite pravidelne nevyskytujú. Pod okolnosťami prípadu treba rozumieť napríklad skutočnosť, že sa páchatel dopustil trestného činu v afekte, úzkosti, strachu, ktoré mali pôvod mimo osoby páchatela. Inými slovami, musí ísť o také okolnosti prípadu, ktoré sa vymykajú bežným a všeobecným okolnostiam prípadu.

Pomery páchatela sa týkajú jeho osobnostného hodnotenia. Ide teda o okolnosti, ktoré charakterizujú osobu páchatela ako objekt trestu, a tiež o okolnosti, pre ktoré je rovnaký trest pre rôznych páchatelov rôzne citeľný. Ich význam pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody sa zhodnotí podobne ako význam okolností prípadu. Z hľadiska tohto ustanovenia sa vyžaduje, aby išlo o pomery takého charakteru, z ktorých je zjavné, že trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by páchatel pociťoval podstatne citeľnejšie ako iní páchatelia. V podstate sa hodnotia rodinné a osobné pomery, ktoré existujú až v čase rozhodovania o treste (napr. majetkové pomery páchatela, jeho zdravotný stav a zdravotný stav jeho rodiny, starostlivosť o početnú rodinu, tehotenstvo páchatelky a pod.). Za pomery páchatela odôvodňujúce postup podľa tohto ustanovenia možno považovať viac významných poľahčujúcich okolností pri nedostatku priťažujúcich okolností, vážnu chorobu páchatela, závislosť mnohopočetnej rodiny páchatela od jeho zárobku, stav zmenšenej príčetnosti páchatela, ak nie je možný iný zákonný postup, starostlivosť páchatela o väčší počet osôb na neho odkázaných a pod. Osobu páchatela treba hodnotiť vo všetkých súvislostiach. Pri hodnotení osoby konkrétneho páchatela treba posúdiť negatívny alebo pozitívny význam jeho osoby pre hodnotenie nebezpečnosti činu pre spoločnosť, ktoré vyplýva z jeho správania v spoločnosti. Nemôže však ísť len o registráciu osobných údajov páchatela bez hlbšieho rozboru jeho osobnosti vo vzťahu ďalším kritériám, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska určovania druhu trestu a jeho výmery. V rámci hodnotenia osoby páchatela nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy, najmä z hľadiska určenia prognózy jeho budúceho vývoja správania, na základe objasnenia jeho osobných vlastností a ich spojitosti so spáchaným trestným činom, vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry.

Okolnosti prípadu alebo pomery páchatela môžu odôvodniť aplikáciu tohto ustanovenia len za predpokladu, že použitie zákonom ustanovenej trestnej sadzby odňatia slobody by bolo pre páchatela neprimerane prísne a že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania.

Odvolačný súd dospel k záveru, že u obžalovaného sú dané výnimočné okolnosti prípadu vyplývajúce z jeho osoby, ale aj z okolností prípadu. Nosnou skutočnosťou, pre ktorú odvolačný súd aj nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov, ktorý bol súdom prvého stupňa mimoriadne znížený podľa § 39 ods. 2 písm. d) Trestného zákona, per analogiam, vyhodnotil ako neprimerane prísny, je zistená diagnóza, ktorá mala na spáchanie trestného činu obžalovaným zásadný vplyv. Uvedené odvolačný súd vyvodzuje z toho, že obžalovaný nebol doposiaľ súdne trestaný a súčasne spáchal trestný čin spôsobom, ktorý bol neracionálny, ľahko zistiteľný, keďže sa cestou na miesto činu a z neho pohyboval pod kamerami, jeho zisk, ku ktorému skutok smeroval, bol zanedbateľný, čo by mohol obžalovaný v prípade racionálneho uvažovania predvídať vzhľadom na to, že išiel vylúpiť priestor thajských masáží situovaný v sídlisku. Uvedené zodpovedá ojedinelému vybočeniu z riadneho spôsobu života v situácii ovplyvnenej neracionálnym stavom osobnosti obžalovaného, ktorý možno pripísať jeho závislosti. O tom, že sa jednalo o ojedinelé skratové zlyhanie, svedčí aj konanie obžalovaného po skutku. Obžalovaný bol vypátraný niekoľko hodín po skutku, bol doma, a policajtom, ktorí prišli skutok preveriť, sa ihneď priznal, uviedol im, kde zahodil nôž, ktorý bol aj na danom mieste nájdený. Vydal časť lupu 80 € aj oblečenie. Takýto prístup a zotrvanie na priznaní aj počas trestného konania svedčí o okamžitom nástupe sebareflexie, ktorá sa prejavila aj kontaktovaním a ospravedlnením poškodenej Y. X.. Obžalovaný sa listom súvisiacim s náhradou škody ospravedlnil aj prevádzkovateľovi masáží. Uvedené v spojitosti s charakteristikou osobnosti obžalovaného poskytnutou jeho družkou a absenciou znalecky zistených závažných negatívnych osobnostných vlastností obžalovaného, ktoré by neboli spojené s jeho diagnózou, poukazuje na priaznivé možnosti nápravy a pozitívnu prognózu resocializácie.

Nad rámec uvedeného bolo u obžalovaného ustálených 5 poľahčujúcich okolností, čo je okolnosť prípadu vymykajúca sa bežne sa vyskytujúcejmu počtu poľahčujúcich okolností.

Pri posudzovaní konkrétnej výmery trestu s použitím § 39 ods. 1 Trestného zákona mohol súd ukladať v zmysle § 39 ods. 3 písm. d) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere minimálne 2 roky. Hodnotiac všetky spomenuté pomery páchatel'a v súvislosti s možnosťami jeho nápravy, bez abstrakcie od závažnosti jeho protiprávneho konania, odvolací súd dospel k záveru, že uloženie trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom s probačným dohľadom na 5 rokov bude korešpondovať s požiadavkami individuálnej aj generálnej prevencie, naplní ochrannú funkciu trestu vo vzťahu k ostatným členom spoločnosti a zároveň primerane vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a. Obžalovaný bol vychovaný vo fungujúcej rodine so silnými rodinnými väzbami, vedie partnerský život, má teda podporu rodiny, čo predpokladá, že účel trestu možno dosiahnuť i bez jeho výkonu, a keď s dôrazom na povinnosť podrobiť sa ochrannému liečeniu. Jeho intelektové schopnosti sú primerané, preto sú ňo dané všetky predpoklady úspešnej resocializácie. V rámci probačného dohľadu odvolací súd uložil obžalovanému zákazy a povinnosti, ktorých cieľom je umožniť obžalovanému uvládnuť svoje zdravotné problémy a s nimi spojené sociálne problémy a súčasne ochrániť spoločnosť pred prípadnou recidívou.

Odvolací súd neuložil obžalovanému trestu prepadnutia veci, nakoľko zaistený nôž je bezcenný, a jeho prepadnutie by nijako významne nezasiahlo majetkovú sféru obžalovaného tak, ako predpokladajú citované zákonné ustanovenie o ukladaní trestov. Ohľadom čiernej kukly, ktorá bola tiež obsiahnutá v napadnutom výroku o treste, odvolací súd nezistil, že by bola zaistená, a zo skutku nevyplýva, že by bola pri ňom použitá, keďže páchatel' mal podľa výpovede poškodenej i fotografií vyhotovených z videozáznamu mikinu s kapucňou, a nie kuklu.

Výrok napadnutého rozsudku o uložení ochranného liečenia na závislosť od hazardných hier nebol napadnutý odvolaním, a preto ho odvolací nerevidoval. Tento nadobudol právoplatnosť uplynutím lehoty na podanie odvolania.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.